

## از حصار غیبت تا صبح ظهور؛ بازخوانی مهم‌ترین شروط تحقق ظهور

### شکستن سد تنهایی ولی؛ تاملی در منطق همدلی و وفاداری

تصور کنید پرنده‌ای کوچک درون پوسته سخت یک تخم گرفتار است. تمام حیات او در گرو یک کنش حیاتی است: شکستن این حصار و خروج به دنیای وسیع‌تر. اگر این پرنده، نوک زدن‌های خود را به صورت پراکنده و در نقاط مختلف دیواره انجام دهد، علی‌رغم صرف انرژی بسیار، هرگز موفق به خروج نخواهد شد و در نهایت بر اثر خستگی و کمبود اکسیژن از بین می‌رود. اما اگر او تمام توان محدود خود را در یک نقطه مشخص متمرکز کند و به صورت «مته‌وار» ضربات مداوم وارد سازد، پوسته ترک خورده و زندگی جدید آغاز می‌شود.

این مثال، ملموس‌ترین تصویر از وضعیت بشریت در دوران غیبت است. غیبت امام زمان علیه‌السلام، نه یک تقدیر تغییرناپذیر الهی، بلکه حصاری است که محصول پراکندگی اراده‌ها و انرژی‌های ماست. برای خروج از زندان دنیای بدون امام، نیازمند یک بازآرایی در فعالیت‌ها هستیم. بسیاری از ما انرژی‌های عظیمی را در مسیرهای مختلف مذهبی، اجتماعی و فرهنگی هزینه می‌کنیم، اما چون این انرژی‌ها هم‌سو و متمرکز بر «شروط اصلی ظهور» نیستند، نتیجه نهایی که همان ظهور است، محقق نمی‌شود. امام عصر علیه‌السلام در کلامی صریح، تنها دو شرط را برای تحقق صریح ظهور عنوان کرده‌اند: همدلی و وفاداری. بدون این دو، حتی مقدس‌ترین فعالیت‌ها نظیر برپایی هیئات عزاداری یا مطالعات دینی، ممکن است به جای کمک به ظهور، به نوعی غفلت از «حسین زمان» تبدیل شوند. در واقع، کلید اصلی این حرکت، **مهندسی وفاداری** در ساختار فردی و جمعی منتظران است.

### از عهد قرآنی تا کنش انسانی

وفاداری صرفاً یک صفت اخلاقی نیست، بلکه یک اصل بنیادین در شخصیت انسان و مسیر او به سمت کمال است. قرآن کریم در آیه‌ای شورانگیز، مؤمنان را به دو دسته تقسیم می‌کند: کسانی که بر عهد خود ماندند و به شهادت

رسیدند، و کسانی که همچنان در انتظارند و هرگز بی‌وفایی نکردند.<sup>۱</sup> این آیه به ما می‌آموزد که ایمان، بدون وفای به عهد، مفهومی بی‌ثبات و ناپایدار است.

در تحلیل مهندسی وفاداری، باید به این نکته توجه کرد که وفاداری به معنای پایبندی پایدار به تعهدات در برابر خدا و جانشین اوست. این ویژگی چنان تعیین‌کننده است که در صحنه کربلا، مرز میان رستگاری و شقاوت را رقم زد. یاران امام حسین علیه‌السلام با وجود تفاوت‌های فاحش در دانش دینی و سوابق عبادی، در یک نقطه به وحدت رسیدند: وفاداری. از وهب نصرانی که تازه‌مسلمان بود تا حضرت ابوالفضل علیه‌السلام که قله معرفت است، همگی در این اصل مشترک بودند. در مقابل، افرادی چون شمر که سوابق طولانی در جبهه حق و دانش حدیث داشتند، به دلیل نداشتن زیرساخت وفاداری، در لحظه حساس مقابل امام ایستادند.

### همدلی؛ مکمل گریزناپذیر وفاداری

وفاداری اگرچه شرطی لازم است، اما به تنهایی کافی نیست. تاریخ گواهی می‌دهد که اگر هزاران نفر به صورت انفرادی وفادار باشند اما میان آن‌ها «همدلی» وجود نداشته باشد، ولی خدا همچنان تنها می‌ماند. کوفیان هزاران دعوت‌نامه فرستادند، اما چون در میان آن‌ها همدلی و کار جمعی نظام‌مند وجود نداشت، در نهایت تنها ۷۲ تا ۱۵۰ نفر وفادار واقعی باقی ماندند. نبود همدلی باعث شد امام حسین علیه‌السلام از مقام خود کنار زده شود.

همدلی به معنای در کنار هم جمع شدن و با جان و دل به یکدیگر کمک کردن برای نصرت امام است. طبق وعده قرآنی، اگر بیست نفر صابر و همدل در کنار هم باشند، بر دویست نفر چیره می‌شوند.<sup>۲</sup> این یعنی همدلی به تلاش‌های ما ضریب می‌دهد و برکت می‌بخشد. در مسیر مهندسی وفاداری، باید آموخت که چگونه از فردیت خود عبور کنیم و در نهادهایی مثل مسجد، هیئت و محل کار، به دنبال زمینه‌سازی واقعی برای ظهور باشیم.

<sup>۱</sup> مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَتَلَ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا: آیه ۲۳ سوره مبارکه احزاب  
<sup>۲</sup> يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّصِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ ۚ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ ۚ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ: آیه ۲۰ سوره مبارکه انفال

## آسیب‌شناسی صور مقدس و غفلت‌های پنهان

یکی از دقیق‌ترین مباحث در مسیر زمینه‌سازی ظهور، شناخت موانعی است که در لباس خوبی ظاهر می‌شوند. هر کار و فکری که انسان را از یاد امام زمان علیه‌السلام غافل کند، نوعی بی‌وفایی است؛ حتی اگر آن کار، فعالیتی مقدس مانند عزاداری باشد. اگر گریه ما برای امام سال ۶۱ هجری، ما را نسبت به غربت و آوارگی امام حاضر بی‌تفاوت کند، ما در حقیقت به بیراهه رفته‌ایم.

امروزه شاهد هزینه‌های میلیاردری در مراسمات مذهبی هستیم که بخشی از آن‌ها به اسراف می‌انجامد، در حالی که امام زمان علیه‌السلام همچنان در زندان غیبت به سر می‌برد. اگر رسانه‌ها، سینما، حوزه‌های علمیه و مراکز فرهنگی، نقطه ثقل فعالیت‌های خود را بر مهدویت و رفع موانع ظهور قرار ندهند؛ در واقع انرژی جامعه را در نقاط غیرضروری هدر داده‌اند. فرآیند **مهندسی وفاداری** ایجاب می‌کند که ما حتی ابزارهای عبادی مانند نماز، روزه و زیارت را به عنوان ابزاری برای کسب صفت وفاداری ببینیم، نه به عنوان اهداف نهایی.

## تقوا و پیوند آن با وفاداری

بی‌وفایی را می‌توان بزرگ‌ترین بی‌تقوایی به حساب آورد. انسان‌ها به میزان وفاداری خود، خیرات و برکات الهی را جذب می‌کنند. شهوت‌هایی چون استادی، طلب علم، ریاست، محبوبیت و حتی دلبستگی‌های شدید عاطفی و مالی، می‌توانند ریشه‌های وفاداری را خشک کنند. برای ماندن در کنار امام، باید از غصه‌های کوچک و زمینی عبور کرد و به غصه آسمانی؛ یعنی غصه غربت امام رسید. این غصه بزرگ، برخلاف غصه‌های زمینی که افسردگی می‌آورند، به انسان شادی، آرامش و برکت می‌بخشد؛ چرا که انسان را به منبع قدرت متصل می‌کند. در اینجا است که **مهندسی وفاداری** به کمک انسان می‌آید تا اولویت‌های قلب خود را بازبینی کند.

یکی از مثال‌های رسیدن به نصرت خدا در صورت برخورداری از همدلی و وفاداری تجربه تاریخی انقلاب اسلامی ایران است. نمونه‌ای عینی از تحقق شروط ظهور در یک مقیاس ملی. در ابتدای قیام امام خمینی رضوان‌الله تعالی علیه وفاداری و همدلی عمومی در سطح مطلوب نبود و شهدای سال‌های ابتدایی اندک بودند. اما تلاش‌های پانزده‌ساله

شبکه روحانیت در تبیین معارف، باعث شد مردم به سطح بالایی از همدلی و وفاداری نسبت به نایب امام زمان علیه‌السلام برسند. نتیجه‌تکوینی این اتفاق، بازگشت پیروزمندانه امام به آغوش ملت بود.

این الگو نشان می‌دهد که خداوند هرگاه وفاداری و همدلی را در ملتی ببیند، تقدیر آن‌ها را تغییر می‌دهد. ملت ایران در طول چهل سال گذشته و در کوران جنگ تحمیلی، نشان دادند که در وفاداری، از ملت حجاز در عهد رسول‌الله و ملت کوفه در عهد امیرالمؤمنین علیه‌السلام برتر هستند. همین ویژگی است که امید به ظهور را دوچندان می‌کند. با این حال، برای رسیدن به آن نقطه عطف نهایی، باید **مهندسی وفاداری** را از سطح ملی به سطح جهانی و تمدنی گسترش داد.

### نقش صبر و ثبات در معیت با امام

امام حسین علیه‌السلام شرط همراهی با خود را «صبر بر تیزی شمشیر و زخم نیزه‌ها» دانسته‌اند. وفاداری بدون عنصر صبر، دوامی نخواهد داشت. بسیاری از افراد در ابتدای مسیر با شور و اشتیاق همراه می‌شوند، اما در مواجهه با سختی‌ها، تحریم‌ها، یا فشارهای اجتماعی، عهد خود را دگرگون می‌کنند. صبر، ستون فقرات وفاداری است. در مسیر **مهندسی وفاداری**، باید یادآور شد که صبر صرفاً یک تحمل منفعلانه نیست؛ بلکه یک پایداری فعال برای حفظ عهد است. زنان در واقعه کربلا و مسیر بازگشت به مدینه، نمونه عالی این صبر و وفاداری بودند.

### ساختارسازی برای یاری امام در زندگی روزمره

چگونه می‌توانیم در زندگی روزمره خود، بخشی از فرآیند **مهندسی وفاداری** باشیم؟ پاسخ در بازتعریف فعالیت‌های فردی و اجتماعی است. یک دانشجو، یک کارمند، یک طلبه یا یک هنرمند، باید از خود بپرسد که فعالیت او کجای جدول زمینه‌سازی برای ظهور قرار می‌گیرد؟ اگر فعالیت‌های فرهنگی در مؤسسه‌ها، هیئت‌ها و مساجد برای رفع موانع ظهور و برقراری بزرگ‌ترین معروف جامعه (یعنی زمینه‌سازی برای حاکمیت ولی خدا) نباشد، هرگز مبارک نخواهند بود. وفاداری یعنی مبارزه با هر چیزی که ما

را از یاد ولی‌نعمت‌مان غافل می‌کند. ما باید مراقب باشیم که در تئاتر، سینما، رسانه و حتی تالیف کتاب، به جای تماشاگر بودن، به کنشگرانی تبدیل شویم که حصار غیبت را نشانه گرفته‌اند. تا زمانی که جبهه فرهنگی دشمن قوی‌تر عمل کند و صدها فیلم ضد مهدویت بسازد و ما در سکوت یا فعالیت‌های غیرمتمرکز باشیم، غیبت ادامه خواهد یافت.

### ظهور، پاداش وفاداری همدلانه

ظهور امام زمان علیه‌السلام نه یک رخداد تصادفی، بلکه یک پاسخ الهی به تغییر وضعیت درونی انسان‌هاست. همان‌گونه که امام در نامه خود به شیخ مفید فرمودند؛ اگر شیعیان در وفای به عهد همدل بودند، هرگز سعادت دیدار ایشان به تاخیر نمی‌افتاد.

برای تحقق این امر، ما به یک نهضت **مهندسی وفاداری** نیاز داریم؛ نهضتی که در آن، هر فرد از لاک تنهایی خود بیرون آمده و در پیوند با دیگر مؤمنان، ضربات مته‌وار خود را بر دیوار بی‌وفایی وارد کند. باید از غصه‌های کوچک گذشت و به شادی و آرامشی رسید که در سایه یاری امام به دست می‌آید. اگر ما برنامه‌های خود را با هدف یاری ایشان تعریف کنیم، ایشان شتابان به سوی ما خواهند آمد و غیبت طولانی، به صبح درخشان ظهور منتهی خواهد شد.

در نهایت، باید به یاد داشت که **مهندسی وفاداری** نه یک پروژه کوتاه‌مدت، بلکه یک سیره زندگی است. این مسیر با درک ضرورت ظهور آغاز می‌شود، با صبر و تقوا صیقل می‌یابد و در نهایت با همدلی اجتماعی به ثمر می‌نشیند. این تنها راهی است که پوسته سخت غیبت را شکسته و بشریت را به فضای بیکران عدالت و حضور معصوم رهنمون می‌سازد.

بنابراین، هر گامی که امروز برای تقویت پیوند قلبی با امام و همکاری صمیمانه با برادران دینی برمی‌داریم، آجری از بنای عظیم ظهور است. در این مسیر، **مهندسی وفاداری** به ما یادآوری می‌کند که کیفیت حضور و پایداری ما، تعیین‌کننده‌ترین عامل در تاریخ پیش روست. پایان دادن به تنهایی ۱۱۸۶ ساله امام، امروز در دستان ماست؛ به شرط آنکه مته‌وار، بر نقطه درست ضربه بزنیم. کلام آخر اینکه، در مسیر **مهندسی وفاداری**، هیچ تلاشی گم نمی‌شود و هر قطره‌ای از وفاداری، به اقیانوس ظهور خواهد پیوست. بقای ما و سعادت نسل‌های آینده، در گرو همین **مهندسی**

وفاداری است که امروز باید در قلب و عمل ما نهادینه شود. تعهد به این مسیر، آغاز پایان تاریکی‌هاست. چرا که مهندسی وفاداری، زبان مشترک تمام کسانی است که نمی‌خواهند در دنیای بدون مهدی علیه‌السلام تنفس کنند. آخرین نکته در مهندسی وفاداری این است که بدانیم امام، مشتاق‌تر از ما برای ظهور است و تنها منتظر آماده شدن قلب‌هایی است که بر سر عهد خود، استوار ایستاده‌اند.

Mentazer Mentazer

Mentazer Mentazer

Mentazer Mentazer

Mentazer Mentazer

Mentazer Mentazer